

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Kpt. Nálepku 6, 073 01 Sobrance
4. Názov projektu	Zvyšovanie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti na gymnáziu
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U042
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	10. 6. 2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium, Kpt. Nálepku 6, 073 01 Sobrance
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Mária Hviždáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gsobrance.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová : best practice, cinquain, voľné písanie, aktívne počúvanie, výmena skúseností.

Krátka anotácia:

Cieľom stretnutia bola výmena skúseností z oblasti implementácie nových aktivizujúcich metód a organizačných foriem výučby. Členky klubu diskutovali o príkladoch zo svojej praxe, ktoré sa im osvedčili vo vyučovaní a odovzdávali skúsenosti ďalším členom. Výsledkom našej činnosti je snaha o postupné zvyšovanie čitateľskej gramotnosti našich žiakov, zvýšená motivácia pri práci s textom, väčšia účasť žiakov v čitateľsky orientovaných podujatiach (súťaže, vystúpenia, práca na hodine).

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Počas zasadnutí pedagogického klubu sme sa zaoberali viacerými čitateľskými stratégiami alebo internetovým aplikáciám na tvorbu interaktívnych online cvičení alebo hier. Na zasadnutí klubu sme podrobnejšie diskutovali o využití metódy cinquain, hodín voľného čítania či aktívneho čítania/počúvania či voľného písania.

Metóda **cinquain** - môžeme ňou dosiahnuť syntézu vedomostí. Ide vlastne o päťveršovú báseň, ktorá zhŕňa myšlienky a informácie v podobe stručných výrazov, ktoré opisujú jednu tému. Aby sa žiaci dokázali takto stručne vyjadriť, musia hľadať podstatu. Výhodou je aj to, že táto metóda vedie žiakov k vyjadreniu vlastných názorov. Vzhľadom na to, že žiaci si sami zhrnú poznatky, učiteľ vie, na čo môže ďalšiu hodinu nadviazať a súčasne zistí, do akej miery žiaci učivu rozumejú. Ďalšou výhodou tejto básničky je aj to, že sa žiaci dobre naučia odlišovať prídavné mená, podstatné mená a slovesá, pretože s nimi často pracujú, keď hľadajú vhodné charakteristiky rôznych pojmov, osobností, postáv a pod. Je dobré, keď žiaci svoje päťveršia nahlas prečítajú a keď sa vyjadria k tomu, prečo napísali práve tie slová, vety, ktoré uviedli. Niekedy môžu tvoriť päťveršia vo dvojiciach alebo v skupinách.

Rokfort
veľkolepý magický
učí vychováva otvára sa
rokfortská stredná škola čarodejnica
mágia

Harry Potter
odvážny, dôveryhodný
zachraňuje, pomáha, čaruje
prechádza mnohými skúškami života
kúzelník

Obr. 1 – 3 Cinquain - vytvorené na hodine ČG - kvarta

Hodina voľného čítania - vhodná na spopularizovanie čítania kníh u žiakov – táto aktivita je realizovaná na poslednej/prvej hodine ČG v mesiaci - je väčšinou realizovaná metódou tichého čítania knihy podľa vlastného výberu žiakov. Žiaci 30- 35 minút čítajú knihu podľa vlastného výberu a priebežne vyplňujú tzv. KARTU ČITATEĽA (obr. 4), do ktorej zapisujú 2 - 3 pekné myšlienky z čítaného textu, písomne voľne okomentujú výber vypísaných citátov., pocity pri čítaní zvolenej knihy. Posledných 10 – 15 minút hodiny voľného čítania si vo dvojiciach vymenia vyplnené karty čitateľa a spolužiak zapísané citáty a zdôvodnenia písomne komentuje. Možnou alternatívou práce s kartami čitateľa je voľná diskusia o tom, čo žiaci prečítali. Na poslednej hodine voľného čítania žiaci prezentujú svoje aktivity z hodín voľného čítania a svoje hodnotenia (Obr. 5 – 10 Ukážky zo žiackych prezentácií hodín voľného čítania)

Karta čitateľa kniha

Pekná/zaujímavá myšlienka	Komentár čitateľa	Komentár spolužiaka

Obr. 4 Karta čitateľa

CIEĽ HODÍN VOĽNÉHO ČÍTANIA:

- Zlepšenie slovnej zásoby
- Rozvíjanie fantázie
- Spoznávanie nových autorov, nové knihy a žánre
- Vytváranie si vlastných názorov
- Vzdelávanie sa
- Relax

VÝSLEDOK:

- Zdokonalenie sa v čítaní
- Rozšírená slovná zásoba
- Vycibrená fantázia
- Množstvo prečítaných kníh
- Spoločný čas strávený so spolužiakmi
- Nadobudnuté vedomosti, pekné myšlienky

PREČÍTANÉ KNIHY:

- Názov: Oliver- kocúr, ktorý zachránil vianoce
- Autor: Sheila Nortonová
- Zaujímavosti: napínavý dej, neobvyčajný príbeh, zakomponovanie zvieracieho pohľadu do deja
- Reakcia spolužiaka: „Veľmi zaujímavá kniha, už z názvu znie neobvyčajne. Určite si ju prečítam.“

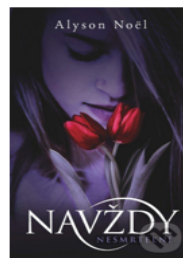

POSTUP

- 1) Priniesť si ľubovoľnú knihu
- 2) Začítať sa do nej
- 3) Vypísať niekoľko zaujímavých myšlienok do karty čitateľa/zošita
- 4) Spolusediaci ich následne okomentuje a zapíše
- 5) Ty urobíš to isté
- 6) Odovzdať kartu čitateľa/zošit

PREČÍTANÉ DIELA

- ☐ **Autor knihy :** Alyson Noël
- ☐ **Názov knihy :** Nesmrteľní, Navždy
- ☐ **Obsah knihy :** Kniha je o dievčati menom Ever, ktorá po tragickej autonehode, pri ktorej zomrela jej celá rodina, vidí aury ľudí, počuje ich myšlienky a po jedinom dotyku pozná celé životné príbehy. Ale keď Ever stretne chlapca menom Damen, všetko sa zmení. Pri ňom nevidí aury ľudí a nevníma ich myšlienky. Ale postupne začne odhaľovať Damenove tajomstvá ktoré by nikto nečakal.
- ☐ **Komentár čitateľa :** Táto kniha sa mi veľmi páči lebo má menší sklon k fantasy literatúre, ktorú mám veľmi rada. Sú v nej veľmi pekné myšlienky a zaujímavé zápletky.
- ☐ **Komentár spolužiacky :** Z tých myšlienok, ktoré som prečítala vyzerá kniha veľmi zaujímavo. Možno by som si ju aj ja sama prečítala.

VÝSLEDOK

- ☐ Rozšírenejšia slovná zásoba
- ☐ Zlepšenie čítania
- ☐ Spoznanie nových kníh
- ☐ Oddych a relax na hodinách

Obr. 5 – 10 Ukážky zo žiackych prezentácií hodín voľného čítania

Voľné písanie - ak žiaci píšú o tom, čo chcú písať sami bez zadania témy, hovoríme o voľnom písaní. Ak určíme tému, hovoríme o cielenom voľnom písaní. Cieľom tejto metódy je aktivizácia uvažovania. Pri voľnom písaní prebieha súčasne proces myslenia i písania, a to vplýva na lepšie zapamätávanie. Túto metódu môžeme použiť napríklad pri preberaní novej

témy, keď chceme zistiť, čo už žiaci o tom vedia. Tiež ju môžeme použiť po prebraní tematického celku, aby sme zistili, do akej miery si žiaci učivo osvojili. Voľné písanie je vhodné na zistenie názorov, myšlienok a uvažovania žiakov. Výhodou tejto metódy je to, že každý žiak je v stanovenom čase nútený rozmyšľať nad danou témou. Pri tejto metóde pracujú všetci.

Aktívne počúvanie – ide o stratégiu, pri ktorej žiaci pozorne počúvajú čítaný príbeh, na základe ktorého majú dešifrovať zakódovanú správu. Text sa prečíta iba raz, cieľom žiakov je pozorne počúvať a následne dekódovať zašifrovaný text, žiaci môžu pracovať samostatne alebo vo dvojiciach. Nasleduje spoločné vyhodnotenie a správnosť dešifrovania textu na základe istých pravidiel z príbehu, napr. v použitom príbehu – vypísať slová za akýmkoľvek interpunkčným znamienkom a tak dešifrovať zakódovanú tajnú správu/odkaz – tzv. čiarkový kód (Obr. 11 – 14)

ČIARKOVÝ KÓD

**ODSÚDIŤ NEMOŽNO,
PREPUSTIŤ!
ODSÚDIŤ,
NEMOŽNO PREPUSTIŤ!**

Milá Vera

Mám sa dobre a som zdravý. Únik z lietadla bol nebezpečný. Plánujem tu osláviť aj sestrine narodeniny, v noci som si na to spomenul. 22. septembra sme vždy robili veľkú oslavu. Pošli jej pozdrav, ma rada knihy tak jej môžeš kúpiť Príbehy Macka, Pu, a iné knižky. Peniaze jej neposielaj

Milujem ťa
Graham

Milá Vera

Mám sa dobre a som zdravý. Únik z lietadla bol nebezpečný. Plánujem tu osláviť aj sestrine narodeniny, v noci som si na to spomenul. 22. septembra sme vždy robili veľkú oslavu. Pošli jej pozdrav, ma rada knihy tak jej môžeš kúpiť Príbehy Macka, Pu, a iné knižky. Peniaze jej neposielaj

Milujem ťa
Graham

Obr. 11 – 14 Aktívne počúvanie – čiarkový kód

Inou formou aktívneho počúvania je, že vyučujúci alebo jednotliví žiaci postupne čítajú istý príbeh (napr. zvolenú kapitolu z knihy Malý princ), ostatní žiaci príbeh počúvajú. Po prečítaní príbehu nasleduje putujúca škatuľa, z ktorej si žiaci vyberajú jednu konkrétnu otázku vyplývajúcu z práve prečítaného príbehu. Ak na úlohu odpovedajú správne, môžu putujúcu škatuľu posunúť ďalej, ak je odpoveď nesprávna, žiak musí splniť úlohu navyše (napr. prečítať pripravené „jazykolamy“, predstaviť knihu, ktorú čítal naposledy alebo literárneho hrdinu, ktorý mu imponuje, ...) V putujúcej škatuli je pripravených minimálne toľko úloh, koľko žiakov je zapojených do aktivity (Obr. 15 Otázky v putujúcej škatuli k textu Malý princ). Tento spôsob čítania je zameraný na získavanie informácií a oboznámenie sa s obsahom textu. Významnou mierou sa podieľa na obohacovaní slovnej zásoby a ovplyvňuje aj vyjadrovanie a zapamätávanie si prečítaného textu.

K čomu prirovnáva rozprávač planétu, odkiaľ prišiel Malý princ?
 Vymenuj aspoň tri veľké planéty, ktoré sa v texte spomínajú.
 Aké označenie má planéta, odkiaľ prišiel Malý princ?
 Kto videl planétku Malého princa jediný raz v roku 1909?
 K čomu prinútil jeden diktátor pod trestom smrti svoj ľud v záujme dobrej povesti planétky Malého princa?
 Na čo si (podľa rozprávača) potrpia dospelí?
 Čo je na streche domu s červenými tehliami?
 Aká suma domu sa spomína, aby si dom vedeli dospelí predstaviť?
 Aké zvieratko chcel Malý princ?
 Čo je pre rozprávača veľmi bolestné?
 Pred koľkými rokmi opustil rozprávača jeho priateľ, Malý princ?
 Čo potreboval Malý princ, ale aj rozprávač?
 Čo konkrétne si kúpil rozprávač – 2 veci?
 V koľkých rokoch sa rozprávač pokúsil kresliť stále rovnakého tvora?
 Akého tvora v detstve stále kreslil rozprávač príbehu?
 Na akom podujatí bol podaný obšírny výklad o planétke Malého princa?
 V akom oblečení bol prednášaný výklad o planétke Malého princa, ktorému sa už uverilo?
 Z akej krajiny bol diktátor, ktorý sa spomína v texte?
 Čo má namiesto mena objavená planétka?
 Povedz aspoň 1 informáciu, ktorá nezajíma dospelých o novom kamarátovi.
 Aké kvety sa spomínajú za oknami domu?
 Akej farby je oblečenie Malého princa?
 K akému poznaniu prichádza rozprávač v závere tohto príbehu?
 Akú vlastnosť musia využiť deti k dospelým?
 Ktorý prístroj sa spomína v texte v súvislosti s planétkou Malého princa?

Obr. 15 Otázky v putujúcej škatuli – Malý princ

13. Závery a odporúčania:

Závery: zásadným pre napredovanie čitateľskej gramotnosti je naučiť sa / poznať čitateľské stratégie. Čitateľské stratégie majú reálny vplyv na: porozumenie súvislým a nesúvislým textom, schopnosť interpretovať, zaujať postoj, zúžitkovať informácie, schopnosť argumentovať, štruktúrovať sa vyjadrovať. Podstatou aktivizujúcich metód je plánovanie a riadenie vyučovania tak, aby dochádzalo k splneniu vzdelávacieho cieľa prostredníctvom vlastnej poznávacej činnosti žiakov a študentov. Tieto metódy podporujú záujem o učenie, intenzívne prežívanie, myslenie a konanie. Využívajú získané skúsenosti a vedomosti, podporujú a rozvíjajú poznávacie procesy žiakov a študentov.

Odporúčania: pokračovať v ďalšej činnosti a v napĺňaní programu klubu čitateľskej gramotnosti. Odporúčame nezabúdať na všetky roviny čitateľskej gramotnosti: doslovné porozumenie, posúdenie a hodnotenie, zdieľanie, aplikácia, vzťah k čítaniu, schopnosť aplikovať čitateľské stratégie.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Svetlana Kotorová
15. Dátum	10. 06. 2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Marián Mižák
18. Dátum	
19. Podpis	